

LISTA ABREVIERILOR

Data ultimei revizii: 19.05.2021

Dorin Jorea

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI, FACULTATEA DE DREPT

Cuprins

REGULI GENERALE -----	2
ACRONIME -----	3
TERMENI LATINI -----	3
ABREVIERI CU CARACTER GENERAL: -----	5
ABREVIERI JURIDICE: -----	6
LEGISLAȚIE, ÎN GENERAL -----	7
LEGISLAȚIE, CODURILE -----	8
JURISPRUDENTĂ -----	9
REVISTE ȘI LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE: -----	10
REVISTE ȘI ABREVIERI FRANCEZE: -----	11
ABREVIERI FRANCEZE: -----	11

Reguli generale

Există două feluri de abrevieri¹: gramaticale și convenționale.

Abrevierile gramaticale și convenționale urmează și regulile prestabilite în „Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație²” și „Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic³” al Academiei Române.

Abrevierile convenționale sunt stabilite fie social, fie în norme tehnice sau juridice, fie prin uz, într-un domeniu anume.

Alături de abrevieri întâlnim și acronime și sigle. Acronimele permit identificarea unui concept prin reținerea literelor capitalizate ale cuvintelor care îl denumesc, chiar dacă acesta nu este scris din cuvinte cu majusculă⁴. Ca regulă, ele nu sunt compuse cu punct.

După abrevieri, indiferent de formarea acestora prin majusculă sau minusculă, se scrie, ca regulă, cu minusculă.

Prezentul ghid regrupează și explică abrevierile din domeniul juridic. Scopul său este de a forma o imagine de ansamblu asupra abrevierilor pe care autorii le vor folosi pentru materialele în limba română transmise spre publicare în paginile revistei.

Ca regulă, scopul abrevierilor este de a prescurta pe cât posibil cuvintele. De aceea, ele ar trebui să ducă și la elidarea eventualelor blancuri⁵. Cu toate acestea, dacă se menține blankul în abreviere, din punct de vedere tipografic, acesta trebuie să fie un blank insecabil, pentru ca abrevierea să nu se „rupă” la capăt de rând⁶.

Reguli privind scrierea cu literă mare (majusculă).

¹ *Îndreptarul* analizează, succint, 10 categorii: simbolurile în chimie, măsurile, prenumele de persoane, indicațiile bibliografice, numele punctelor cardinale, N.B. și P.S., titlurile academice, gradele militare, formulele de adresare și alte abrevieri. INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN - AL. ROSETTI”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, V, Univers Enciclopedic, București. 1995, p. 47.

² *Idem.*

³ INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN-AL. ROSETTI”, *DOOM: Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, II, Universul Enciclopedic Gold, București. 2010.

⁴ Cu toate că titlurile publicațiilor se scriu cu majusculă doar la primul cuvânt: e.g. „*Revista română de opinii juridice*” (fictiv), acronimul se formează cu majuscule: RROJ. Pentru regulă: *Îndreptar* §166.

⁵ ! INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN-AL. ROSETTI”, *DOOM: Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* ... op. cit. pp. LXXVIII-LXXIX. Pentru inserarea unui blank insecabil, pentru Windows, se folosește comanda Shift+Ctrl+Space, pentru MacOS: Alt+Space.

⁶ *Idem.* p. XXXIX.

Fără a intra în detalii, în corpul textului se vor trece cu majuscule denumirile oficiale ale persoanelor juridice precum: Guvernul României, Parlamentul României, Curtea de Apel Cluj etc. De observat că, întrucât curțile de apel au personalitate juridică, atât „Curtea” cât și „Apel” va apărea cu majusculă acolo unde se face trimitere la denumirea oficială a instanței. De exemplu, în propoziția „În opinia curții de apel, decizia ...”, denumirea neoficială nu impune capitalizare. Aceeași regulă se impune pentru invocarea tuturor celorlalte instituții ale statului, atât timp cât nu se menționează denumirea completă a acestora: „în opinia parlamentului ...”, „poziția guvernului ...”, „în opinia președintelui ...”. Dar: „în opinia Parlamentului României”, „conform poziției Guvernului României”, „în opinia Președintelui României”. De observat că denumirile actelor normative, atunci când sunt citate integral, primesc majusculă doar la primul termen: „Codul civil”, „Ordonanța de urgență a Guvernului României” etc. Constituția României se scrie cu majusculă de fiecare dată când se indică fie denumirea oficială „Constituția României”, fie când se face referire la act: „prevederea din Constituție”, dar „articolul a fost declarat neconstituțional” sau „constituționalitatea” ori „caracterul constituțional al ...” se vor scrie cu minusculă. Așa cum vom vedea, denumirile publicațiilor, ale revistelor ori ale Monitorului oficial, primesc, contrar practicii, majusculă doar la primul termen: „Monitorul oficial (publicația)” și nu „Monitorul Oficial (persoana juridică)”.

Acronime

RSR	Republica Socialistă România
UBB	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj
UE	Uniunea Europeană
U.N.	United Nations

Termeni latini

Observații: termeni latini se scriu, ca regulă, cu caractere italice. Regula provine de la marcarea în italic a cuvintelor aparținând altor limbi. Cu toate acestea, termenii consacrați în limba română, precum [cf.], [op.cit.], [etc.] [sic] nu se mai scriu cu caractere italice, considerându-se că au intrat deja în limba română și sunt abrevieri proprii acesteia.

Punctul (semn ortografic) urmează, de regulă, majoritatea cuvintelor abreviate care păstrează una sau mai multe litere din partea inițială a cuvântului abreviat, dar nu și când abrevierea cuprinde ultima literă a bazei abreviate. Spre exemplu abrevierile [dl] sau [dlui] se vor scrie

fără punct în timp ce [lit.] va fi urmată de punct întrucât ultima literă a cuvântului nu este preluată în abreviere.

O excepție ar putea-o constitui abrevierea „Dr.” unde, tradițional, se păstrează punctul și majuscula. O altă excepție este cea în care abrevierea se referă la un cuvânt articulat *e.g.* se va abrevia [nr] pentru [număr], dar [nr.] pentru [numărul].

Confer/ [cf.] se poate utiliza direct abreviat, în timp ce termenii *idem* și *ibidem* se pot abrevia doar după prima utilizare în text.

Apud, Idem și *Ibidem*, fiind cuvinte, iar nu abrevieri, nu sunt urmate de punct. Abrevierea pentru *idem* este [*id.*], iar pentru *ibidem* este [*ibid.*]. Ambele abrevieri sunt urmate de punct.

N.B. Nu este urmată de punct abrevierea [*vs*], întrucât include deja ultima literă a cuvântului abreviat, iar regula dictează că abrevierile care mențin ultima literă a bazei nu sunt urmate de punct.

cf.	<i>confer</i> , se folosește în loc de „vezi”, însă alegerea uneia dintre cele două abrevieri se face unitar, de-a lungul întregului material. Întrucât în domeniul juridic „v” este utilizat alternativ pentru <i>versus</i> în abrevierea unor cauze, din jurisdicții străine, propunem adoptarea abrevierii [cf.] în loc de „vezi”.
<i>idem</i>	trimite la articolul deja citat mai sus.
<i>idem</i> (1)	alineatul (1) al articolului deja citat
s.n.	sublinierea noastră
<i>vs</i> [fără punct]	<i>versus</i>
<i>i.f.</i>	<i>in fine</i>
<i>i.e.</i>	<i>id est</i>
<i>e.g.</i>	<i>exempli gratia</i>
<i>et al.</i>	(<i>et alia/et alii</i>) și altele, și alții
<i>loc.cit.</i>	<i>loco citato</i>
op.cit.	<i>opus citatum, opere citato</i> : Se folosește pentru retrimiteria la o referință bibliografică deja utilizată în cadrul materialului. Aceasta se utilizează doar în locul operei, nu și a numelui autorului, în cel mai fericit caz, cu trimitere la nota de subsol unde apare respectiva operă pentru prima oară. O redăm aici doar pentru a-i indica utilitatea și sensul.

Recomandăm evitarea utilizării abrevierii când identificarea operei citate devine greoaie.

ibidem (ibid.)

Se utilizează pentru a indica o referință bibliografică precisă, utilizată în nota imediat anterioară, pentru o retrimiteri, la aceeași pagină.

idem (id.)

Se utilizează pentru a indica o referință bibliografică precisă, utilizată în nota imediat anterioară, pentru o retrimiteri, la o pagină diferită.

Abrevieri cu caracter general:

În general, abrevierile care pornesc de la cuvinte unice au un punct la final. Se va marca prin punct:

a.c.	anul curent
acad.	academician
arh.	arhitect
com.	comuna
coord.	coordonator
Conf. Univ.	conferențiar universitar
Dr.	doctor
c.	contra
ed.	editură sau ediție
etc.	<i>et cetera</i>
gr.	grec, limba greacă
ing.	inginer
jud.	județul
L.S.	locul sigiliului
Lect.	lector
lit.	litera
mun.	municipiul
n.	notă de subsol
n.n.	nota noastră
nr.	numărul
nr	număr

p.	pagina
pct.	punctul
pg.	paragraf
pp.	paginile
Prof. Univ.	profesor universitar
S.C.	Societate Comercială
S.R.L.	Societate cu Răspundere Limitată
S.S.	cu semnătura sa
sec.	secțiune
sub.	subliniere
ș.a.	și alții, și altele
ș.a.m.d.	și așa mai departe
tit.	titlul
t.	tomul
tc.	turc, limba turcă
th.	teză de doctorat (citată în dactilogramă)
vol.	volum
anon.	<i>anonymus</i> (fără autor)
s.d.	fără dată
s.n.	fără titlu
s.l.	fără loc
î.Hr.	înainte de Hristos
d.Hr.	după Hristos

Din punct de vedere morfologic, bazele abreviate cuprind și pronume de politețe și locuțiuni pronominale de politețe. Se vor prescurta cu punct:

dvs.	dumneavoastră
A.S.	Alteța Sa
M.S.	Majestatea Sa
P.S.S.	Preasfinția Sa

Abrevieri juridice:

AEGRM	Arhiva electronică de garanții reale mobiliare
CF	Cartea Funciară

UAT

unitate administrativ-teritorială

Legislație, în general

alin.

alineat

art.

articol

cap.

capitol

Constituția României

Adunarea Constituantă: „Constituția României”, M.of.: 233 din 21 noiembrie 1991, în vigoare în urma aprobării ei prin referendumul național din 8 decembrie 1991. Modificată și completată prin L: 429/2003, M.of.: 758 din 29 octombrie 2003, republicată în M.of.: 767 din 31 octombrie 2003

D-L:

Decretul-Lege nr.

D:

Decret al Consiliului de Stat al RSR nr.

dec.adm.

decizie administrativă

dec.civ.

decizie civilă

ETS

European Treaty Series (Seria Tratatelor Europene (1-193))

Eur. .H.R.

European Human Rights Reports

Eur. Comm'n H.R. Dec & Rep.

Collection of Decisions of the European Commission on Human Rights

Eur. Ct. Hr.

European Court of Human Rights (Reports of Judgements and Decisions)

HG:

Hotărârea de Guvern nr.

L:

Legea nr.

L: 71/2011

Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în M.of.: 409/10.06.2011

OG:

Ordonanța de Guvern nr.

OMJ:

Ordinul Ministrului Justiției nr.

OUG:

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.

R:

Regulament nr.

Y.B. Eur. Conv. Hr.	Yearbook of the European Convention on Human Rights
Acte normative administrative	
PUG	Plan urbanistic general
PUZ	Plan urbanistic zonal
PUD	Plan urbanistic de detaliu
RLU	Regulament local (de urbanism)

Legislație, Codurile

ABGB	Codul civil austriac (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch)
BGB	Codul civil german (Bürgerliches Gesetzbuch)
C.adm.	Codul administrativ
C.civ.	Codul civil 2009: Legea 287/2009, M.of. 511 din 24 iulie 2009, republicat în temeiul art. 218 din Legea nr. 71/2011 în M.Of. 505 din 15 iulie 2011, în vigoare din 1 octombrie 2011.
C.civ.fr.	Codul civil francez (Code civil des Français)
C.civ.it.	Codul civil italian (Codice civile italiano)
C.civ.Q.	Codul civil Québec
C.civ.v.	Codul civil 1864, în vigoare între 01.12.1865-30.09.2011.
C.com.	Codul comercial
C.fam	Codul familiei din 1954
C.m.	L: 53/2003, Codul Muncii
C.pen.	Codul penal
C.pen.	L: 286/2009 privind Codul Penal, M.of.: 510 din 24 iulie 2009, în vigoare din 1 februarie 2014 cf. art. 246 L: 187/2012.
C.pen. 1968	L:15/1968, B.of. 79 bis din 21 iunie 1968, în vigoare din 1 ianuarie 1969, abrogat prin art. 250 L: 187/2012.
C.pr.civ.	Codul de procedură civilă, L: 134/2010, publicată în M.of. nr. 485/15.07.2010
C.pr.civ.v.	Codul de procedură civilă vechi

C.pr.pen.	L: 135/2010 „privind Codul de procedură penală”, M.of.: 486 din 15 iulie 2010, în vigoare din 1 februarie 2014 cf. art. 103 din L: 255/1013.
C.pr.pen.1864	M.of.: din 2 decembrie 1864, în vigoare din 30 aprilie 1865, abrogat prin. „Codul de procedură penală” din 1936, M.of.: 66 din 19 martie 1936.
C.pr.pen.1936	L: 472/1936: „Codul de procedură penală”, M.of.: 66 din 19 martie 1936, în vigoare cf. art. 663 (în parte de la data publicării, în parte din 1 ianuarie 1937), abrogat prin art 1 din L: 31/1968 „pentru punerea în aplicare a Codului de procedură penală al Republicii Socialiste România”, B.of.: 47 din 13 noiembrie 1968.
C.pr.pen.1968	L: 29/1968 „privind Codul de procedură penală”, B.of: 145 din 12 noiembrie 1968, în vigoare din 1 ianuarie 1969, abrogat prin art. 108 L: 255/2013 „pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale”, M.of.: 515 din 14 august 2013.
C.pr.pen.fr	Codul de procedură penală francez
C.pr.pen.it	Codul de procedură penală italian
C.pr.pen.nl	Codul de procedură penală olandez
C.pr.pen.sl	C.pr.pen. sloven
LCA	Legea contenciosului administrativ
Ptk.	Codul civil ungar (Polgári Törvénykönyv)
SZGB	Codul civil elvețian

Jurisprudență

C.cass.	Curtea de Casație franceză
CA	Curtea de Apel (urmată de denumirea localității)
CAB	Curtea de Apel București
CC	Curtea de Conturi
CCR	Curtea Constituțională a României

CSJ	Curtea Supremă de Justiție a României
HCGMB	Hotărâre de consiliu general al Municipiului București
HCL	Hotărâre de consiliu local
hot.	hotărâre judecătorească
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	Judecătoria(a)
pen.	penal(ă)
Sec.	Secția (unitate administrativă, oficială, deci primește majusculă).
Sec.cont.adm.	secția de contencios administrativ
sen.	sentință
T	Tribunal
TMB	Tribunalul Municipiului București
TMCI	Tribunalul Municipiului Cluj-Napoca
TReg.	Tribunalul Regiunii
TS	Tribunalul Suprem al RSR

Reviste și lucrări științifice:

CETS	Council of Europe Treaty Series (Seria de Tratatate a Consiliului Europei) (194 ș.rum).
B.of.	„Buletinul Oficial al R.S.R.”, partea I
cart.jud.	carte de judecată
CD-1970	Culegere de decizii ale Tribunalului Suprem pe anul 1970, ed. Științifică și Enciclopedică, București
JN	Justiția Nouă, revista
JOUE	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
M.of.	Monitorul Oficial al României, partea I
PR	Pandectele române, revista
RDC	Revista de Drept Comercial
RRD	Revista Română de Drept
RRDP	Revista Română de Drept Privat
CDP	Caiete de Drept Penal
SUBBiur	Studia Universitatis Babeș-Bolyai seria Iurisprudentia

TUB Tipografia Universității București
CPJC Culegere de practică judiciară

Reviste și abrevieri franceze:

Bull.civ. *Bulletin des arrêts des chambres civiles de la Cour de cassation*
D-S *Recueil Dalloz-Sirey*
DH *Dalloz Hebdomadaire*
JCP *Juris-classeur périodique*
JO *Journal officiel de la République française (lois et règlements)*
LGDJ *Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence, editura*
PUF *Presses Universitaires de France, editura*
RTDciv. *Revue Trimestrielle de Droit Civil*

Abrevieri franceze:

Se trec fără punct:

Dr	docteur
Drs	docteurs
Monsieur	M
Messieurs	MM
Madame	Mme
Mesdames	Mmes
Professeur	Pr
Professeurs	Prs
Maître	M ^e
Maîtres	M ^{es}

Citarea hotărârilor străine

[Reguli de citare pentru hotărârile din UK](#)

Din perspectiva regulilor de punctuație, se va observa cu strictete punctuația și abrevierile utilizate în engleza britanică. Este recomandată utilizarea

Stilului de citare OSCOLA (Oxford Standard for Legal Authorities).

N.B. Scopul citării este prezervarea fidelității acesteia și prezervarea posibilității identificării sursei de către un specialist britanic (într-o bibliotecă, de exemplu).

De remarcat că abrevierile nu sunt urmate de punct.

Citarea se realizează diferențiat după cum hotărârile sunt anterioare sau ulterioare anului 2001.

Pentru cauzele anterioare anului 2001, se va folosi citarea tradițională.

Pentru cauzele ulterioare, se va folosi citarea neutră.

Citarea tradițională

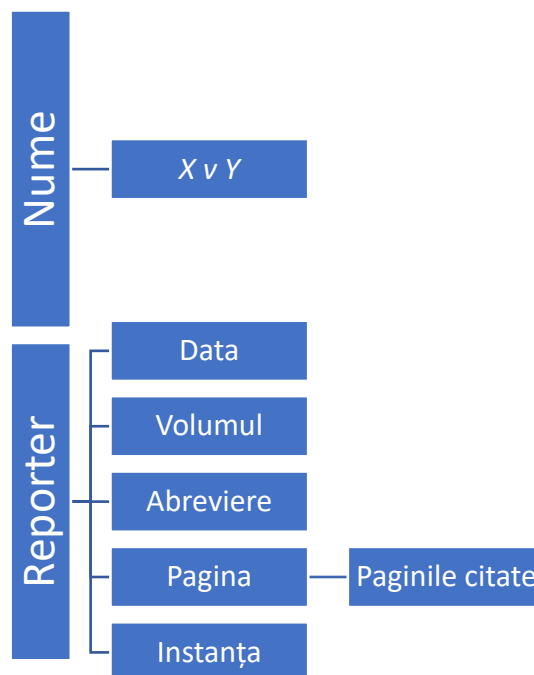
Este utilizată pentru identificarea fizică într-o culegere de cauze, denumită „Reporter”.

Există două blocuri de informație: Numele și Citarea Reporter-ului.

Al doilea bloc presupune identificarea datei (un an), a volumului (dacă există, dacă nu, data funcționează ca modalitate de numerotare a Reporter-ului) abrevierii Reporter-ului, pagina de început a hotărârii, pagina citată (eventual), abrevierea instanței (uneori).

Desfășurată, informația se prezintă astfel:

Grafic și d.p.d.v. al semnelor de punctuație:

Numele data volumul abreviere-reporter, pagina, instanța

Barret v Enfield LBC [2001] 2 AC 550

Numele

Din punct de vedere al semnelor de punctuație, numele părților se va trece doar în italic, neurnat (ca regulă) de virgulă. Dacă cauza este a Statului împotriva unui particular, R va indica acest lucru, fiind abrevierea pentru Rex, Regina.

Data

Data (anul) se marchează cu paranteze pătrate [] când semnifică anul după care culegerea de cauze poate fi identificată la raft și prin paranteze rotunde () dacă există volume cumulate sau indică doar data când a fost inclusă în culegere.

R v Lambert [2001] 2 WLR 211 (QBD)

Excepții:

Din 1907 pentru *Scottish Series of Session Cases* și

Din 1917 pentru *Judiciary Cases*, nu se folosesc parantezele pătrate ci numele părților este urmat de o virgulă!

Pentru cauzele penale judecate de *High Court of Judiciary* se obișnuiește să se utilizeze numele acuzatului sau numele panelului.

Hughes v Stewart, 1907 SC 791

Culegerea de decizii, volumul(ele)

Pagina

Abrevierea paginii (p.) cauzei din *Reporter* nu se notează ci, după abrevierea *Reporterului*, se trece un blank și se indică prima pagină din hotărâre.

Dacă autorul dorește să facă trimitere la o pagină anume din hotărâre, aceasta fie se marchează cu o virgulă, după prima pagină din hotărâre fie cu at. Autorul trebuie să aleagă o variantă și să o folosească unitar în întreaga operă e.g.

Ridge v Baldwin [1964] AC 40, 78–9

sau

Ridge v Baldwin [1964] AC 40 at 78–9

Instanța

Curtea care a judecat cauza se citează la final, prin utilizarea unei abrevieri, cu următoarele excepții:

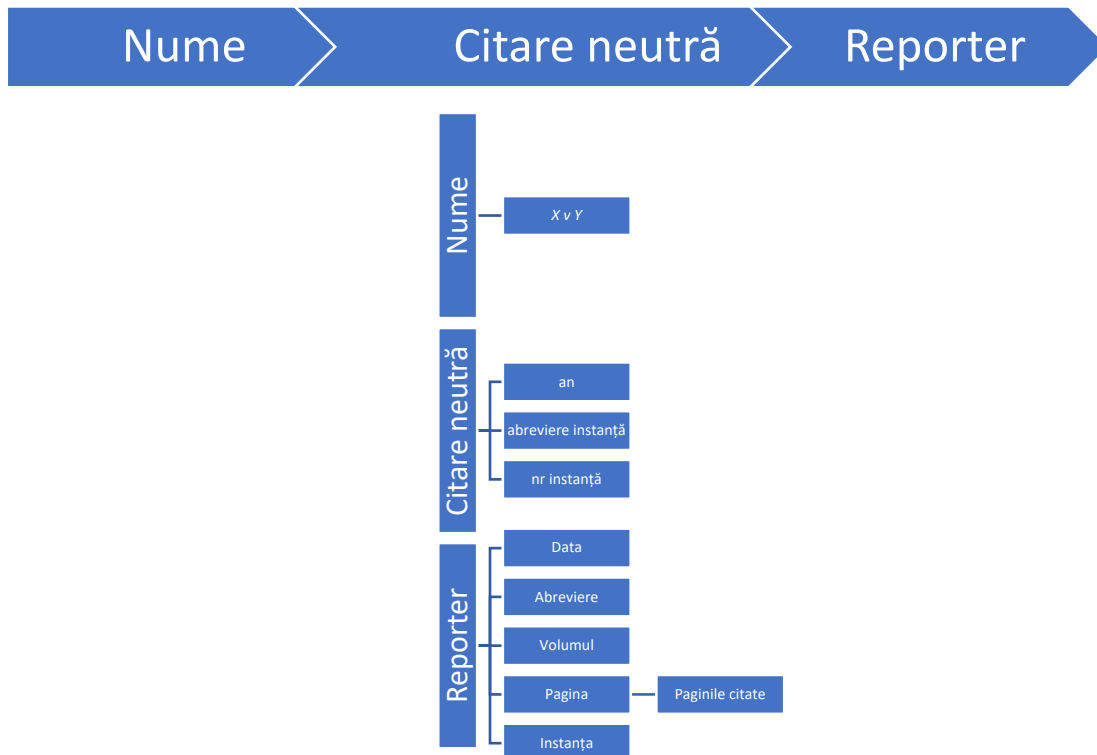
- Cauza a fost dezbătută în fața High Court
- A fost raportată într-o culegere care raportează doar deciziile unei singure curți
- Are o citare neutră.

Blay v Pollard [1930] 1 AC 628, HL

Re Bourne [1978] 2 Ch 43

Citare neutră

Din 2001-2002, citarea neutră presupune adăugarea, între numele părții și citarea Reporter-ului a informațiilor de identificare electronică a cauzelor.

Abrevieri utilizate

R	-----	Regina
v	-----	<i>versus</i>
WLR	-----	Weekly Law Reports
AC	-----	Official Law Reports
HL	-----	House of Lords
JC	-----	Judiciary Cases?
SC	-----	Scottish Series of Session Cases?
Re	-----	in re, in the matter of
ex p.	-----	ex parte
and anors	-----	and another
and ors	-----	and others
High Ct	-----	High Court
Sup Ct	-----	Supreme Court
Fam Div	-----	Family Division
CD	-----	Criminal Division
ALL ER	-----	All England Reports
CMLR	-----	Common Market Law Reports
QBD	-----	Queen's Bench Division
JDC	-----	Judicial District Court
CJEU	-----	Court of Justice of the European Union

- *Ibidem*, prescurtat *Ibid.* – înseamnă „aceeași operă”, „în același loc” și se folosește atunci când avem de-a face cu citarea succesivă a aceluiași autor și a aceleiași lucrări. Dacă, în plus, trimiterea se face și la aceeași pagină, atunci nota de subsol va conține doar indicația *Ibid.* Dacă numărul paginii diferă, atunci acesta va fi precizat astfel:
Ibid., p.

- *Idem*, prescurtat *Id.* – înseamnă „același autor” și se folosește pentru a evita repetarea numelui autorului atunci când avem de-a face cu citarea succesivă a aceluiași autor, dar operele din care se citează sunt diferite.

- *apud* – înseamnă „după”, „la” și se folosește atunci când în text se face trimitere la o sursă din care nu se citează direct, dar care apare citată în lucrarea din

care este preluată. Astfel, în nota de subsol se va cita sursa primară și se menționează *apud*.

- confer, prescurtat cf. – înseamnă „confruntă”, „compară” și se folosește atunci când se indică o comparație între puncte de vedere diferite sau asemănătoare.
- *passim* – înseamnă „pe alocuri” și se folosește atunci când autorul unei lucrări se află în situația de a cita informații de pe un număr mare de pagini al unei alte lucrări. Pentru a evita încărcarea textului cu o din note, se face o singură notă de subsol, în care indicația de pagină se înlocuiește cu termenul *passim*.